

Datum
10 november 2004

Ons kenmerk
EA2004/80986

Onderdeel
DGV/POL/PVB

Inlichtingen
drs. M.A. Seijlhouwer
T 070-4268528
F

Uw kenmerk

Blad
1 van 3

Aantal bijlagen
0

Bezoekadres
Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

- de korpsbeheerders van de regionale politiekorpsen in afschrift aan:
- de korpschefs van de regionale politiekorpsen en het KLPD;
- de voorzitter van het college van bestuur van de Politie academie.

Onderwerp
Uitbreiding van de wet op de identificatieplicht

Geachte heer/ mevrouw,

In mijn brief van 12 oktober 2004 heb ik u geïnformeerd over de mediacampagne ter ondersteuning van het veiligheidsprogramma. Vanaf 1 november 2004 zal deze campagne zich specifiek richten op de invoering van de uitgebreide identificatieplicht.

In deze brief zal ik u informeren over de consequenties van de uitgebreide identificatieplicht voor uw taakuitoefening.

Waarom uitbreiding van de identificatieplicht

Het kabinet is van oordeel dat de effectiviteit en het gezag van het optreden van politie en toezichthouders in de openbare ruimte kunnen worden versterkt en ondersteund door een uitgebreide identificatieplicht voor alle burgers van *14 jaar en ouder*. Door deze uitbreiding wordt geen afbreuk gedaan aan de bewegingsvrijheid van burgers noch wordt onevenredig inbreuk gedaan op hun persoonlijke levenssfeer. Wel wordt het mogelijk dat de politie en de toezichthouders in het kader van de uitoefening van hun functie burgers kunnen aanspreken, in welk geval de anonimiteit moet wijken. De politie moet weten met wie ze van doen heeft, indien dat nodig is voor een redelijke taakuitoefening. Daarom mag de politie naar de identiteit van burgers vragen. Als iedereen daarbij een willekeurige naam kan opgeven zonder dat dit geverifieerd kan worden of zonder dat dit gevolgen heeft is dat geen wezenlijke bijdrage aan toezicht en controle. Daarom zijn burgers vanaf 1 januari 2005 niet alleen gehouden hun naam kenbaar te maken, maar ook om hun identiteitsbewijs te tonen. Indien dit niet gebeurt, is er sprake van een strafbaar feit.

Controle

Op grond van de Politiewet 1993 heeft de politie als taak: de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, de handhaving van de openbare orde en de verlening van hulp aan hen die het behoeven.

Datum
10 november 2004

Ons kenmerk
EA2004/80986

Onderdeel
DGV/POL/PVB

Blad
2 van 3

In de *huidige situatie* heeft de politie al bevoegdheden om naar de identiteit te vragen in het kader van de strafrechtelijke handhaving. Op grond van artikel 55b van het Wetboek van Strafvordering kan de politie een verdachte die is staande gehouden of aangehouden naar zijn identiteitsbewijs vragen. Indien de verdachte weigert zijn identiteit bekend te maken of indien de politieambtenaar vermoedt dat hij een valse naam heeft opgegeven, kan de verdachte (ook voor overtredingen) worden aangehouden en worden onderworpen aan maatregelen voor identificatie. Dit zijn in ieder geval het maken van foto's en het nemen van vingerafdrukken. Voor de handhaving van de openbare orde en de hulpverleningstaak en in het geval er nog geen sprake is van een verdenking, heeft de politie thans geen bevoegdheid om naar de identiteit van burgers te vragen. Dit gaat per 1 januari 2005 veranderen.

Bij de *uitbreiding van de bestaande identificatieplichten* is en blijft het uitgangspunt dat de politie haar bevoegdheden slechts uitoefent voorzover dat redelijkerwijs voor de vervulling van haar taken noodzakelijk is. De politieambtenaar moet het gebruik van zijn bevoegdheid dan ook altijd (schriftelijk) kunnen motiveren. Overigens behoeft er voor een controle niet altijd een concrete aanleiding te zijn in de zin van een vermoeden van een strafbaar feit. Dit houdt bijvoorbeeld in dat bij dreiging van wanordelijkheden, maar ook bij een burenruzie de politie de identiteit van personen die daarbij aanwezig zijn kan vaststellen. Dit betekent echter nadrukkelijk niet dat losse identiteitscontroles gehouden mogen worden met als enige doel de handhaving van de identificatieplicht.

Met ingang van 1 januari 2005 is het niet voldoen aan de identificatieplicht als overtreding strafbaar gesteld bij artikel 447e van het Wetboek van Strafrecht. Ingevolge dit nieuwe artikel wordt het niet kunnen tonen van een identiteitsbewijs gestraft met een geldboete van de tweede categorie en kunnen personen die niet in staat of bereid zijn een identiteitsbewijs te tonen als verdachte van een strafbaar feit worden aangemerkt; namelijk het niet voldoen aan de identiteitsplicht. Zij kunnen nu worden meegenomen naar het bureau om daar aan identificatiemaatregelen te worden onderworpen. Dit houdt in dat er in ieder geval vingerafdrukken en foto's van de verdachte genomen mogen worden om zijn identiteit vast te stellen.

Het College van procureurs-generaal zal nog met een aanwijzing komen over hoe om te gaan met de uitbreiding van de huidige identificatieplichten. In de aanwijzing wordt het wettelijk kader geschetst en zal een aantal situaties worden uitgewerkt waarin de politie de bevoegdheid tot het vorderen van inzage van het identiteitsbewijs kan gebruiken. Ook zal een aantal situaties de revue passeren waarin het gebruik van die controlebevoegdheid nu juist niet noodzakelijkerwijs op zijn plaats zal zijn. Het College zal zich uitspreken over de strafmaat die bij overtreding van genoemd artikel passend wordt geacht en hierbij onderscheid maken tussen volwassenen en jeugdigen.

Datum
10 november 2004

Ons kenmerk
EA2004/80986

Onderdeel
DGV/POL/PVB

Blad
3 van 3

Wat zijn geldige identiteitsbewijzen

Voor personen met een Nederlandse identiteit zijn het paspoort, de Nederlandse identiteitskaart en het rijbewijs aangewezen als geldige documenten.

Vreemdelingen kunnen zich identificeren met documenten zoals opgenomen in de Vreemdelingenwet 2000, zoals het vreemdelingendocument. Uiteraard kunnen toeristen zich identificeren met het paspoort van hun land.

Indien de politie de burger vaker vraagt om identificatie, kan dit betekenen dat de politie ook vaker in aanraking komt met falsificaten. *Ik vraag u dan ook binnen uw korps de komende maanden extra aandacht te schenken aan het onder de aandacht brengen van de echtheidskenmerken van de genoemde identiteitsbewijzen.*

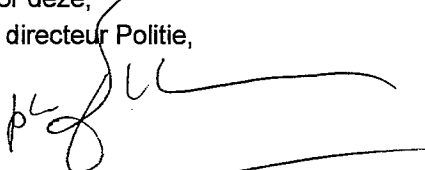
In dat kader wijs ik u ook nog op het Basisregister reisdocumenten. In dit register wordt bijgehouden welke Nederlandse reisdocumenten niet in het vrije verkeer mogen voorkomen. Het gaat hierbij om:

- reisdocumenten die zijn ontvreemd of anderszins als vermist zijn opgegeven;
- reisdocumenten met een nog geldige looptijd waarvan de houder is overleden;
- reisdocumenten die van rechtswege zijn vervallen.

Het basisregister bestaat uit twee delen: het basisregister zelf en het verificatieregister, dit laatste register speelt een rol in de voorkoming van fraude. Het verificatieregister is een zogenaamd "hit-no hit" register en geeft bij opgeven van het nummer informatie over de vraag of het document in het register voorkomt. De politie kan beide registers raadplegen. Daarnaast kan de politie gebruik maken van het Verificatie en Informatiesysteem (VIS) bij het KLPD, waarin zowel de als gestolen of vermist opgegeven buitenlandse identiteitsdocumenten en Nederlandse vreemdelingendocumenten zijn opgenomen als de door Buitenlandse Zaken uitgegeven documenten. Dit systeem is 24 uur per dag raadpleegbaar vanaf elk aangesloten politiebureau of meldkamer. Voor de rijbewijzen bestaat het rijbewijsregister; ook dit register is voor de politie 24 uur on-line bevroegbaar. Tot slot wijs ik u op het systeem Edison TD, dat door het KLPD is ontwikkeld. Met behulp van dit systeem kunt u aan de hand van afbeeldingen en beschrijvingen de echtheidskenmerken van een groot aantal (internationale) identiteitsdocumenten controleren.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
de directeur Politie,

J.C. Goet